

ATMINTINĖ BŪSIMŲJŲ PIRMOKŲ TĖVELIAMS (GLOBĖJAMS)

Sėkminga pirmoko adaptacija mokykloje didele dalimi priklauso nuo to, kaip vaikas paruošiamas ir nuteikiamas namuose. Šie patarimai turėtų palengvinti būsimų mokinukų prisitaikymą prie naujos aplinkos, padėti lengviau ir sparčiau atlikti įvairias užduotis.

PATARIMAI

Mokykite vaiką apsirengti (šio įgūdžio prireiks po fizinio ugdymo pamokų).

Pratinkite vaiką **užbaigti** pradėtą darbą bei kruopščiai jį atlikti.

Skatinkite susitvarkyti savo darbo vietą (pasibaigus vienai pamokai reikės pasiruošti kitai).

Pratinkite vaiką, kad **išklausytų** kalbantį žmogų (tai padės įsiklausyti į mokytojo aiškinimą bei skelbiamą užduotį).

Tegu mokosi netrukdyti dirbti savo sesutei, broliukui, tėveliams (klasės suole sėdės ne vienas, o su draugu).

Mokykite vaiką **orientuotis erdvėje** (kairė, dešinė, kairės pusės viršus ar apačia ir pan.). Taip bus lengviau orientuotis sąsiuvinyje ir vadovėlyje).

Kelionių, išvykų metu **pastebėkite** įvairius **užrašus**, tarkite raides, skiemenis, žodžius.

Skaičiuokite (kiek vaikas mato medžių, namų, mašinų ir t. t.).

Lyginkite, ko daugiau, ko mažiau.

Prašykite atsakinėti pilnais sakiniais (tai padės rašant rašto darbus).

Mokykite naudotis žirklėmis, nes jų pamokose reikės dažnai. Mokykite dirbti su popieriumi. Parodykite, kad norimą figūrą galima iškirpti ir lapo krašte, ne tik viduryje.

Skatinkite vaikus **kurti pasakojimus**, juos iliustruoti piešiniais. Mokykite deklamuoti eilėraščius išraiškingai, aiškiai ir neskubant. Klausinėkite vaikų „kodėl“, jie tegul atsako „todėl...“.

Leiskite vaikui pasidžiaugti naująją kuprine, rašymo priemonėmis bei kitais mokyklai skirtais daiktais. Tegul mokosi juos sudėti ir vėl išimti iš kuprinės, taip rugsėjo mėnesį vaikas galės skirti dėmesio kitiems dalykams.

Įpratinkite vaiką saugiai elgtis gatvėje, parodykite saugiausią kelią į mokyklą.

PIRMOKO KRAITELĖ

1. Mokyklinė uniforma (įsigysite mokykloje)
2. Dokumentinės nuotraukos (2 vnt.)
3. Pratybų sąsiuviniai apie 32 Eur (užsakys mokytoja)
4. Matematikos ir lietuvių kalbos sąsiuviniai 1 klasei (po 5 vnt.)
5. Sąsiuvinų aplankas
6. Aplankalai vadovėliams ir sąsiuviniams
7. Kapsuliniai parkeriai (2 vnt.)
8. Liniuotė
9. Paprasti pieštukai (2 vnt.)
10. Spalvoti pieštukai
11. Flomasteriai
12. Trintukas
13. Drožtukas
14. Penalas
15. Plastilinas
16. Klįjai (sausieji pieštukiniai, PVA arba „Lipalas“)
17. Guašas (su balta spalva)
18. Akvarelė
19. Indelis vandeniui
20. Teptukai įvairaus storio
21. Piešimo sąsiuvinis (plėšomais lapais ar A4 formato lapai) (5 vnt.)
22. Kartonas
23. Dvipusis spalvotas popierius
24. Žirklys bukais galais
25. Kuprinė
26. Sportinė apranga, sportiniai bateliai ir maišelis aprangai
27. Šokių bateliai (čėškės)

KAIP IŠMOKYTI VAIKĄ BENDRAUTI IR SUTARTI SU KOLEKTYVU?

Kolektyvo taisyklės

„Ką daryti, kad vaikas mokykloje tarp bendraklasių jaustųsi gerai, būtų šių mylimas ir laikomas savu“?

Iš pradžių išsiaiškinkime, kokios taisyklės vyrauja vaikų kolektyvuose. Pasirodo, jos tokios pačios, kaip ir suaugusių. Skiriasi tik tuo, kad vaikai nemoka slėpti savo emocijų. Kuo gi ypatingi šie žmogeliukai?

Pirmoji - menas kalbėti ir būti išklaustyti!

Tikriausiai teko matyti mamą, kuri pasisodinusį vaiką su juo kalba, o jos žvilgsnis nukreiptas į langą. Kaip elgiasi vaikutis? Ogi jis siekia mamos veido ir delniukais bando jį atsukti į save.

Kiekvienas žino, kad kalbantis būtinas akių kontaktas. Todėl nuo mažų dienų kalbėdami su vaiku žiūrėkite jam į akis. Šitaip parodote, kad domėtis savo pašnekovu.

Idealu, jei prisėsite, o gal vaiką užkelsite ant kėdės ir judviejų akys bus viename aukštyje. Netrukus suprasite, kad žiūrint į akis bendrauti yra smagiau. Taip pat pastebėsite, kad anksčiau pro mažojo ausis praslydusi informacija dabar jas pasiekia. Tiesiog judu vienas kitą suprantate daug greičiau – vos ne iš žvilgsnio.

Tačiau geras pašnekovas turi mokėti ne tik pats kalbėti, bet ir išklausti. Kol mokyklos slenkstis dar neperžengtas, išmokykite vaiką klausytis istorijų. Papasakokite ką nors apie save. Jei mažasis pradės čiauškėti, sudrausminkite: „Aš juk tavęs nepertraukiau, dabar mano eilė kalbėti. Būk geras ir paklausyk“.

Antroji – parepetuokite mokyklos darbo ritmą!

Kitas labai svarbus dalykas – režimas. Vaikai mokykloje išvengtų daug nemalonumų ir bendraamžių pašaipų, jei jų netrikdytų iš pradžių neįprastas režimas. Ką tai reiškia?

Pirmiausia, reikia žinoti, kad vaikučiui teks prisitaikyti prie kitų poreikių, t. y. visiems priimtinos bendros tvarkos. Dažniausiai neišsimiegoję mokinukai rytais būna suirzę ir verksmingai reaguoja į kiekvieną „kolegų“ pastabėlę. Kodėl? Jam pasidaro savęs taip galia, kad net ašara į kišenę nubyra... Juk namie tokiu metu dar miegodavo savo lovelėje, o dabar septintą ryto mama liepia keltis...

Mokykloje pamokos prasideda 8 val. Išmokykite anksčiau atsikelti. Vaikas privalo mokėti apsirengti, susidėti daiktus į kuprinę... Juk nenorite, kad Jūs iški mokykloje dėl to imtų erzinti kiti vaikai...

Trečioji – pasaulio naujienos. Kas „ant bangos“?

Net salonų liūtai prisipažįsta, kad vakarėlių sėkmė daugiausiai priklauso nuo pašnekovų, t. y. ar susitikę žmonės turi apie ką kalbėti. Orų mitas – kalbėjimas apie nieką – nepasiteisina. Tokia pokalbių tema neišgelbės ir Jūsų pipiro. Teks pasirūpinti, kad būsimasis pirmokas turėtų kai kurių bendraamžiams aktualių žinių. Žinotų apie dalykėlius, kurie aptarinėjami mokykloje.

Taigi, kas dabar „ant bangos“ tarp septynmečių (šešiamečių)? Verta žinoti populiarius žaislus, televizijos laidas ar filmus... Pravers ir perskaityta pasaka, stalo, linksmi judrieji žaidimai ir pan.

Pažiūrėkite kartu su vaiku filmų, pavartykite knygelę su iliustracijomis. Pasikalbėkite apie tai, kas jam patinka, tik nevertinkite ir nekritikuokite – vaikas turi teisę į savo nuomonę.

Kaip naujas darbas!

Vis dar nerimaujate, kaip viskas bus? Jei taip, pabandykite save įsivaizduoti vaiko vietoje. Jūs rengiatės eiti į naują darbą. Be abejonės, nervinatės: koks bus kolektyvas, ar pavyks atlikti pavestas užduotis, ar gerai sutarsite su viršininku ir pan.

Dabar įsivaizduokite, kad į darbą eisite pirmą kartą gyvenime. Nerimaujate šiek tiek labiau? O jei dar šeimos nariai visą mėnesį apie tai kalba ir dūsauja? Nerimas perauga į stresą. Septynmečio (šešiamečio) - irgi. Juk netrukus jo ramus gyvenimas bus iškeistas į visuomeninį. Jam tai prilygsta pasaulinės svarbos įvykiui.

Todėl rengdami į mokyklą stenkitės kalbėti apie gerąsias kolektyvo savybes, nuteikite vaiką palankiai. Juk nuo šiol jį sups smagių bendraamžių draugija. Jie linksmi žais, draugaus. Jūs šis turės jiems ką papasakoti, o iš jų daug išmoks ir sužinos.“

Alfa kartos vaikai

„Šios kartos (2010 metais ir vėliau gimusieji) vaikai geba greitai išmokti, yra drąsūs, nebijantys klysti, norintys tobulėti, todėl ir loginio mąstymo gebėjimų pamatus ugdomi nuo pat mažens.

– Kaip bendrauti su alfa kartos vaikais? – Manau, kad su bet kurios kartos vaikais bendravimas išlieka vienu svarbiausių uždavinių. Vaikas artimiausioje aplinkoje turėtų jaustis mylimas. Santykiai grįsti savitarpio pagarba ir pasitikėjimu yra patys svarbiausi ir šiandieniam pasaulyje. Labai svarbu, kad tai, kas pažadėta, būtų ir ištesėta, nes taip vaikai mokosi žodžio ir susitarimų laikymosi principų. Jeigu kalbėtume apie ugdymo procesą, vaikai noriai mokosi tuomet, kai žino, ką, kaip ir kodėl reikia atlikti, kas iš to bus, koks laukiamas rezultatas ir pan. Tad pozityviai motyvuoti ir tartis dėl visų veiklų reikėtų nuolat. Po veiklos, kai darbai jau padaryti, labai naudinga permąstyti, kaip vyko, ką pavyko pasiekti geriausia, o ką ir kaip dar būtų galima patobulinti. Ši ar panaši praktika deda gilius metakognityvinių gebėjimų pagrindus, ugdo kritinį mąstymą, kuris būtinas kiekvienam priimant sprendimus, analizuojant problemines situacijas.

– Kokie šios kartos trūkumai? – Nežinau, ar tai yra trūkumai, tačiau, manau, kad tėvai ir aplinkiniai vaikus labai saugo, o per didelė globa nėra gerai. Sakyčiau, mes, suaugę, per daug darbų ir pareigų atliekame už vaikus. Dėl šios priežasties vaikai neišsiugdo reikiamų tiek atsakomybės, tiek savarankiškumo gebėjimų, dėl to pristinga ir pareigingumo“ (VDU Švietimo akademijos edukologė D. Jakavonytė-Staškuvienė apie alfa kartos vaikus, <https://svietimas.vdu.lt/vdu-svietimo-akademijos-edukologe-d-jakavonyte-staskuviene-apie-alfa-kartos-vaikus/>)